

[Preben Lange]

Under landstingets behandling af forhandlingsresultatet blev det af landsstyreformanden sagt, at det har været et langt og kompliceret forhandlingsforløb, som har kostet utrolig mange ressourcer, ikke blot for landsstyret, men også – og især – for udenrigsministeriet, der hele vejen igennem har skullet føre forhandlingerne på både Danmarks og Grønlands vegne. Denne indsats fra udenrigsministeriet og fra skiftende udenrigsministre i forhandlingsfasen vil jeg gerne på mit partis, siumuts, vegne sige tak for.

En af de vigtigste erfaringer, siumutlandsstyret har gjort under disse forhandlinger om ændring af Grønlands status i forhold til EF, og som til fulde bekræfter rigtigheden af vores beslutning om udmeldelse, er, hvor fantastisk svært det er at forstå hinanden tværs over Atlanterhavet. Sammenhænge og krav, som vi i Grønland anser for ganske naturlige og rimelige, bliver i Bruxelles modtaget med undren, skepsis og modvilje, fordi europæerne ikke umiddelbart begriber, hvad der foregår hos os i Grønland. Det kan lyde banalt, men denne forståelseskluft, som vi desværre også til tider kan opleve på en anden måde, har været det vanskeligste problem at overvinde under hele forløbet.

Under landstingets behandling af denne sag var der næsten 100 pct.s tilslutning til det opnåede forhandlingsresultat om Grønlands udtræden af EF, men alligevel må jeg i dag konstatere, at oppositionens største parti, atassut, som også er repræsenteret i folketinget, ikke forstår, at den aftale, Danmark og Grønland har indgået med EF, danner baggrund for denne lov om ændring af Grønlands status i forhold til EF. Siumutpartiet, som jeg repræsenterer, vedkender sig aftalerne og kan derfor anbefale lovforslaget til vedtagelse her i folketinget.

Steenholdt (Grønl.):

For et øjeblik var jeg med til at byde ministerpræsidenten fra Spanien velkommen til Danmark og hørte deres inderlige ønske om at melde sig ind i EF. Denne store nation i økonomiske vanskeligheder har ligesom Grønland den forståelse, at det er altid godt at være med i et samarbejde. Bare mit folk og vores regering i Grønland kan forstå den tankegang, som alle verdens lande har nu om dage, hvad samhandel i verden angår. Orga-

nisationen »Danmark ud af EF« eller »Grønland ud af EF« har ikke mere interesse for Grønland. Vores økonomiske fremtid er i øjeblikket uoverskuelig, og denne organisation har ingen planer om at vise os andre økonomiske kilder til at opbygge vort tilbagestående erhvervsliv, og her tænker jeg først og fremmest på fangerdistrikterne.

I forbindelse med Grønlands udmeldelse af EF har der været en enkelt undersøgelse om det diskuterede aftalekompleks blandt befolkningen i Holsteinsborg. Henimod 80 pct. var imod aftalen; Grønlands nuværende og fremtidige økonomiske kilde, fiskeriet, drysses med peber, ved at man giver EF så meget fisk. Atassut har den tanke eller plan, at aftalen skal laves om, sådan at ikke et eneste kilo fisk eller én eneste reje sejles væk fra de grønlandske farvande af et udenlandsk fartøj – det følger jo ellers af aftalen – så længe der findes én eneste fabrik, som mangler råvarer. Udenlandske fartøjer må også finde sig i at skulle forsyne vores fabrikker til den pris, som KGH tilbyder de grønlandske fiskere, og dermed være med til at skabe beskæftigelse.

I anledning af udenrigsministerens udtalelse om, at såvel denne regering som den foregående beklager – jeg gentager beklager – at Grønland forlader Fællesskabet, skal jeg bemærke, at det for mig er totalt uforståeligt, at der ikke i tide er udfoldet større bestræbelser for ved politisk påvirkning at have søgt en udmeldelse undgået, og den senere bemærkning om, at der er grund til at glæde sig over afstemningen i de grønlandske landsdele, må tages med et vist forbehold og i nogen grad bero på et reelt manglende kendskab til de omstændigheder, der medførte flertallet for ordningen.

Når atassut bed i det sure æble og gik med til at stemme for ordningen, skete dette med dyb beklagelse, og udelukkende fordi man følte sig tvunget hertil. Nok havde man givet siumut en godkendelse til at forhandle med Fællesskabet, men man havde samtidig krævet at se resultatet af en sådan forhandling på bordet, forinden man ville tage endelig stilling hertil. To dage før mødet i landstinget blev man underrettet om det opnåede resultat og havde alene på grund af dette sene tidspunkt ikke mulighed for at sige nej, idet man herved kunne risikere et endnu ringere resultat end det opnåede og herved to-